

Elżbieta Niechwiej
Projekt badawczy edukacyjny

„Nauczyciel jako przykład patrioty, społecznika, bohatera, wzorzec osobowy, autorytet dla młodzieży”

Realizacja projektu ma na celu:

- przybliżyć młodzieży heroiczne postawy nauczycieli polskich w czasie II wojny światowej,
- pomóc spojrzeć na nauczycieli i wychowawców jak na autorytety, wzorce osobowościowe i kształtować postawę szacunku dla własnych nauczycieli i wychowawców .

Uzasadnionym wydaje się podjęcie takich działań edukacyjnych jak najprędzej, kiedy nieliczni z bohaterów tamtych strasznych czasów jeszcze żyją, by wysłuchać ich relacji. Przypomnieć ich heroizm, oddać sprawiedliwość poprzez zainteresowanie ich działalnością, często przytłaczoną prześladowaniami, torturami, utratą zdrowia a nawet życia, okazać szacunek i wdzięczność. Poprzez pozytywne postaci nauczycieli wskazać młodzieży kierunek, w którym mogą próbować poszukiwać autorytetów i wzorców do naśladowania.

Projekt byłby realizowany przez młodzież (najlepiej trzecich klas Gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych) pod kierunkiem nauczyciela, który poza tym pełniłby rolę koordynatora i doradcy. Wskazana byłaby praca w zespołach, w których uczniowie poszukiwaliby i gromadzili materiały do projektu, w postaci fragmentów źródeł pisanych, w tym dokumentów aktowych, fiszek z przeczytanej literatury, notatek z rozmów i wywiadów, zdjęć, ikonografii i innych dokumentów.

Zgromadzone materiały po stosownym opracowaniu przez uczniów posłużyłyby im do przygotowania prezentacji (w dowolnych formach, odpowiednio do zagadnienia i rodzaju źródeł).

Prezentacji dokonaliby uczniowie na zajęciach edukacyjnych (jednostki lekcyjne, bądź zajęcia pozalekcyjne), a ich podsumowaniem byłaby dyskusja i sformułowanie wniosków, które zapisano by w zeszytach.

Opracowane przez uczniów materiały, takie jak: albumy, plansze, gazetki, plakaty i inne mogły by posłużyć do przygotowania wystawy dla pozostałych uczniów szkoły. Dobrym pomysłem było by też opracowanie formuły konkursu dla uczniów szkoły i rozpropagowanie go np. w gazetce szkolnej.

Kierownictwo nad projektem jak również odpowiedzialność za jego merytoryczne i terminowe wykonanie byłoby w gestii nauczyciela, może to być nauczyciel historii, wiedzy o społeczeństwie lub nauczyciel wychowawca. Wskazana była by współpraca z nauczycielami innych przedmiotów np. informatyki czy j. polskiego .

Kierowanie pracami nad projektem polegałoby na gotowości do pomocy uczniom tak w opracowaniu formuły projektu, podziału i przydziału zadań, jak i konsultowaniu w trakcie opracowywania materiałów, wskazywaniu kierunków poszukiwań, monitorowaniu i organizowaniu spotkań we wspólnie umówionych terminach.

W wyniku realizacji projektu uczniowie powinni rozwinąć umiejętności poszukiwania, gromadzenia i selekcjonowania materiałów, tworzenia nowych produktów i umiejętność ich prezentacji. Powinni kształcić umiejętność dyskusji, osiągania konsensusu i formułowania wspólnych wniosków.

Przygotowanie się do przeprowadzenia wywiadu z uczestnikiem wydarzeń, a także rozmowa z nim, powinny dać okazję do szczególnej uważności w formułowaniu pytań i wzbudzenia uczucia empatii w rozmowie z osobą w podeszłym wieku, która była bezpośrednio zaangażowana w walkę o język, kulturę polską z niemieckim okupantem

Praca w grupie z kolei uczyłaby podejmowania odpowiedzialności nie tylko za własne zadanie, ale także za terminowe wykonanie grupowej części projektu, oraz za produkt finalny czyli cały projekt.

Uczniowie wraz z nauczycielem określą czas na realizację projektu, wydaje się, że powinno to być ok. 4- 6 tygodni, (a więc: trzy tygodnie na zebranie i opracowanie materiałów źródłowych, tydzień do dwóch na realizację zajęć lekcyjnych (pozaekcyjnych), zorganizowanie wystawy z prezentacją poprowadzoną przez autorów - może to być uroczystość szkolna - dla pozostałych uczniów i dokonanie ewaluacji projektu.

W trakcie prac nad projektem młodzież będzie korzystała ze zbiorów bibliotecznych m.in. Muzeum Oświaty Ziemi Bydgoskiej, Biblioteki Pedagogicznej, Biblioteki Miejskiej i innych zasobów wskazanych przez nauczyciela ew. poleconych przez rodziców, a także z materiałów w Internecie. Ważne miejsce wśród źródeł, z których będą korzystał uczniowie w trakcie prac nad projektem powinny mieć wywiady z uczestnikami wydarzeń, samodzielnie przeprowadzone przez młodzież. Należałoby zabiegać o życzliwość Dyrekcji Szkoły, by zgodziła się na pewne zmiany w tygodniowym planie lekcji w czasie realizacji projektu, tak by projekt edukacyjny wpleciony został w aktualny etap nauczania historii w szkole.